Druk Nr 7/9

Uchwała Nr ….....
Rady Miejskiej w Słupsku
z dnia ..... 2011 roku

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2018.

Na podstawie: art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591; z 2002 r. Dz. U. Nr 23 poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 214 poz. 1806; z 2003 r. Dz. U. Nr 80 poz. 717, Nr 162 poz. 1568; z 2004 r. Dz Nr 102 poz. 1055, Nr 116 poz. 1203, Nr 167 poz. 1759; z 2005 r. Dz.U. Nr 172 poz.1441, Nr 175 poz. 1457; z 2006 r. Dz.U. Nr 17 poz. 128, Nr 181 poz. 1337; z 2007 r. Dz. U. Nr 48 poz.327, Nr 138 poz. 974, Nr 173 poz. 1218; z 2008 r. Dz.U. Nr 180 poz. 1111, Nr 223, poz.1458; z 2009 roku: Dz.U. Nr 52 poz. 420, Nr 157 poz. 1241; z 2010 r. Nr 28 poz. 142, 146, Nr 106 poz. 675, Nr 40 poz. 230) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493; z 2009 r. Nr 206, poz. 1589; z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842)

Rada Miejska w Słupsku
uchwala się, co następuje:

§1.

Przyjmuje się Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2018, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§2.

Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Słupska.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2011 roku.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Słupsku

Zdzisław Sołowin

Uzasadnienie

1. Przedstawienie istniejącego stanu w dziedzinie, która ma być unormowana.
Podjęcie przedmiotowej uchwały w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2018, wynika z zapisu art. 6 ust. 2 pkt 1, ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn.zm.).

2. Wyjaśnienie potrzeb i celu podjęcia uchwały.
W 6 ust. 2, pkt 2, 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie– ustawodawca określa zadania własne gminy, które obejmują: prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.
Realizacja wymienionych zadań, prowadzona jest na podstawie gminnego programu uchwalanego przez radę gminy.

3.**Wskazanie różnic między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym.**
Zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej dotychczas realizowane były w ramach wspólnego „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień i Przemocy w Rodzinie, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską. Nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 10 czerwca 2010 roku wprowadzone zostały do realizacji nowe zadania, w szczególności dotyczące obowiązku powołania zespołu interdyscyplinarnego, w skład którego wchodzić będą przedstawiciele podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Z uwagi na poszerzenie zakresu zadań własnych gminy, celowym jest opracowanie i przyjęcie odrębnego programu w ramach którego funkcjonować będzie spójny system przeciwdziałania przemocy, oparty na wyspecjalizowanych i ściśle współpracujących ze sobą zasobach instytucjonalnych.

4.Charakterystyka przewidywanych skutków społecznych i gospodarczych.
Realizacja kierunków działań wyznaczonych w programie ma na celu m.in. ograniczenie występowania problemu przemocy w rodzinie, zapewnienie dostępnej i efektywnej pomocy psychospołecznej, terapeutycznej, socjalnej i prawnej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, wprowadzenie programów edukacyjno-korekcyjnych dla sprawców przemocy oraz zmianę postaw społecznych wobec problemu przemocy w rodzinie.

5.Źródła finansowania i skutki finansowe związane z wejściem w życie uchwały.
Zadania Programu finansowane będą w ramach budżetów własnych jednostek realizujących niniejszy program, z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – zgodnie z art. 4^1 ust.1 pkt 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (środki na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie corocznie ujmowane będą w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na dany rok) oraz ze źródeł zewnętrznych.
Podjęcie uchwały nie powoduje zatem dodatkowych nakładów z budżetu miasta.

Załącznik do Uchwały Nr ….....
Rady Miejskiej w Słupsku
z dnia …..... 2011 roku

MIEJSKI
PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2011- 2018

Słupsk 2011 rok

I. WPROWADZENIE

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, „przemoc w rodzinie" definiuje jako *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.*

Przemoc najczęściej kojarzona jest z atakiem fizycznym, jednak przemoc, to nie tylko poobijane ciała, siniaki czy inne fizyczne uszkodzenia, to także psychicznie znęcanie się nad ofiarą, gnębienie i słowne poniżanie, jak również zmuszanie do współżycia seksualnego. Formą przemocy jest także finansowe uzależnienie od siebie ofiary, tzw. przemoc ekonomiczna. Ofiara wówczas nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać.

Warunkiem istnienia przemocy, jest zjawisko zaburzenia równowagi sił między stronami (dwiema osobami, grupami, grupą i osobą). Jedna ze stron wykorzystuje wówczas swoją siłą i przewagę, przez co dąży do wymuszenia na stronie przeciwnej określonych zachowań, satysfakcjonujących sprawcę przemocy.

Z danych Komendy Głównej Policji wynika, że wzrasta liczba popełnianych przestępstw z artykułu 207 k.k., tj. polegających na znęcaniu się nad członkiem rodziny. W 95 % przypadków, sprawcami przemocy są mężczyźni.

Tabela 1. Liczba ofiar przemocy domowej na terenie Polski wg. procedury "Niebieskiej Karty"

Wyszczególnienie	2009 rok	2010 rok
Liczba ofiar przemocy domowej ogółem	132.796	134.866
w tym: kobiety	79.811	82.102
w tym: mężczyźni	11.728	12.651
dzieci do lat 13	27.502	26.802
nieletni od 13 do 18 lat	13.755	13.311

Źródło: Komenda Główna Policji

Tabela 2. Liczba sprawców przemocy domowej na terenie Polski wg. procedury "Niebieskiej Karty"

Wyszczególnienie	2009	2010
Liczba sprawców przemocy domowej ogółem	81.472	83.390
w tym: kobiety	3.926	3.981
w tym: mężczyźni	77.326	79.204
nieletni	220	205

Źródło: Komenda Główna Policji

Zdaniem Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do przemocy w rodzinie najczęściej dochodzi pod wpływem alkoholu.

Wiele przypadków przemocy domowej nie jest zgłaszanych organom ścigania, przede wszystkim z powodu wstydu, utrzymującej się niewiary osób doświadczających przemocy w skuteczność prawa i obowiązujących procedur oraz specyfiki tego przestępstwa, kiedy ofiara jest skazana na trwanie w krzywdzącym związku z uwagi na subiektywny brak perspektyw.

Należy jednak zaznaczyć, iż przemoc w rodzinie jest zjawiskiem trudnym do zbadania, ze względu na fakt, że dotyka najbardziej intymnej sfery życia człowieka. Ofiary przemocy nie zawsze chcą zdradzać sprawy, które uznają za wstydliwe, uważają, że „nie należy publicznie prać brudów", itp. W konsekwencji wiele przypadków przemocy nadal nie jest ujawnianych.

1. Informacja dotycząca skali występowania przemocy w rodzinie na terenie miasta Słupska

1.1. Działalność Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA" oraz Biura Porad Obywatelskich.

Wiodącą rolę w Słupsku w zakresie udzielania pomocy ofiarom przemocy w rodzinie pełni Punkt Informacyjno-Konsultacyjny Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA", który funkcjonuje od lipca 1998 roku. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów, punkt czynny jest przez sześć dni w tygodniu: od poniedziałku do piątku w godz. 16.00-20.00 oraz w sobotę w godz. 10.00 – 14.00. W Punkcie prowadzone jest poradnictwo dla osób doświadczających przemocy oraz dla świadków przemocy. Osobom zgłaszającym się świadczona jest pomoc psychologiczna poprzez wsparcie w działaniu, edukację, oddziaływania terapeutyczne oraz pomoc prawna w zakresie rozwiązywania problemu.

Dwa razy w tygodniu: w poniedziałki i w czwartki w godz. od 16.00 - 20.00 prowadzone są grupy wsparcia.

W „TAMIE" pomocy udziela pięciu specjalistów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz jeden prawnik. Dyżury prawnika odbywają się dwa razy w tygodniu: w poniedziałki i w czwartki w godz. 16.00 – 20.00.

Tabela 3. Udzielanie wsparcia w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA"

Liczba	*2009 rok*	*2010 rok*
klientów ogółem	948	991
założonych ankiet (nowe osoby)	154	157
monitoringów	734	763
porad telefonicznych	125	136
udzielanie porad prawnych	422	421
porad w sprawach różnych m.in. dot. uzależnień,	59	71

Źródło: Punkt Informacyjno-Konsultacyjny Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA"

Tabela 4. Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA"

Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia	**2009 rok**	**2010 rok**
ogółem	1183	1071
po raz pierwszy	74	78

Źródło: Punkt Informacyjno-Konsultacyjny Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA"

Tabela 5. Osoby zgłaszające się do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA"

Wyszczególnienie	**2009 rok**	**2010 rok**
ofiary przemocy	141	152
świadkowie przemocy	11	5
sprawcy przemocy	2	-

Źródło: Punkt Informacyjno-Konsultacyjny Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA"

Tabela 6. Wiek ofiar przemocy korzystających z porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA”

Wiek ofiary przemocy	2009	2010
15-20	8	4
21-30	19	26
31-40	41	52
41-50	45	35
51-60	27	30
Powyżej 60 r. ż	14	10

Źródło: Punkt Informacyjno-Konsultacyjny Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA”

Tabela 7. Wiek sprawców przemocy

Wiek sprawcy przemocy	*2009*	*2010*
15-20	3	3
21-30	18	14
31-40	39	62
41-50	56	31
51-60	26	36
powyżej 60 r. ż	12	11

Źródło: Punkt Informacyjno-Konsultacyjny Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA”

Tabela 8. Rodzaje stosowanej przemocy

Rodzaje stosowanej przemocy	2009	2010
fizyczna	90	90
psychiczna	154	157
seksualna	8	12
ciągła-ekonomiczna	67	75

Źródło: Punkt Informacyjno-Konsultacyjny Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA”

Tabela 9. Uzależnienia sprawcy

Uzależnienia sprawcy	2009	2010
od alkoholu	102	97
od narkotyków	5	5
od leków	2	-
inne (np. choroby psychiczne)	1	3

Źródło: Punkt Informacyjno-Konsultacyjny Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA”

Tabela 10. Osoby stosujące przemoc

Sprawcy przemocy	2009 rok	2010 rok
mąż	91	88
żona	7	11
konkubent, konkubina	12	17
ojciec	9	3
matka	6	4
córka	1	5
syn	11	3
siostra	-	1
brat	6	8
osoba obca	7	8
zięć	-	4
były mąż, inni	4	5

Źródło: Punkt Informacyjno-Konsultacyjny Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA”

Osoby udzielające świadczeń w Punkcie „TAMA" w celu zapewnienia efektywnej pomocy dla osób doświadczających przemocy, współpracują z wieloma podmiotami. W związku z powyższym klientów, którzy zgłaszali się do Punktu, kierowano również do innych instytucji i placówek, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy.

Tabela 11. Współpraca Punktu „TAMA" z innymi podmiotami

Klientów kierowano do	2009	2010
Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	26	15
Policji	41	38
Domu Interwencji Kryzysowej	2	-
Sądu	9	15
Prokuratury	1	1
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie	2	3
Urzędu Miejskiego	4	3
Służby zdrowia	8	16
Grup DDA (Dorosłych Dzieci Alkoholików)	1	1
Prawnika	53	53
innych instytucji pomocowych	12	4

Źródło: Punkt Informacyjno-Konsultacyjny Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA"

Z przedstawionych danych wynika, że najczęściej sprawcami przemocy domowej są mężczyźni (mężowie oraz konkubenci). Zdecydowanie w mniejszej ilości przypadków sprawcami przemocy w rodzinie są kobiety. Największa liczba sprawców przemocy jest w wieku między 31-40 oraz 41-50 lat. Najczęściej stosowaną formą przemocy jest przemoc psychiczna, zaraz za nią jest przemoc fizyczna. Przedstawione dane wskazują na rosnącą liczbę osób korzystających z pomocy Punktu „TAMA". Trudno wnioskować, czy jest to związane ze zwiększaniem się rozmiarów przemocy w rodzinie na terenie miasta, czy wzrostem liczby osób poszukujących pomocy w rozwiązywaniu tego problemu, uwarunkowanym większą świadomością społeczną związaną z tym zjawiskiem.

W Słupsku porad prawnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie udziela również Biuro Porad Obywatelskich przy ul. Sienkiewicza 21. W 2010 roku z porad prawnych skorzystały 54 osoby.

1.2. Działalność Domu Interwencji Kryzysowej Polskiego Czerwonego Krzyża

Ważną rolę w zakresie udzielania szeroko rozumianej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie pełni Dom Interwencji Kryzysowej Polskiego Czerwonego Krzyża. Ośrodek jest stacjonarną, całodobową placówką realizującą program fachowej pomocy socjalnej, psychologicznej, terapeutycznej, także w zakresie uzależnień oraz prawnej i materialnej.

Ze schronienia i wsparcia w 2009 roku skorzystało 21 osób, a w 2010 roku 15 osób.

1.3. Działalność Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, osoby doświadczające przemocy mogą uzyskać wsparcie i wszelkie niezbędne informacje o miejscach i możliwościach skorzystania z profesjonalnej pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej. Ponadto podczas rozpatrywania wniosków Komisja zwraca szczególną uwagę na zjawisko przemocy w rodzinie, dlatego też w 2010 roku, przekazała 32 wnioski do Komendy Miejskiej Policji w Słupsku o przeprowadzenie interwencji w rodzinie również w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej – procedura "Niebieskiej karty".

1. 4. Przemoc w rodzinie na postawie informacji z Komendy Miejskiej Policji w Słupsku

Funkcjonariusze policji są niejednokrotnie pierwszymi osobami, otrzymującymi informację o przemocy domowej Procedura „Niebieskiej karty” realizowana jest przez służby patrolowo - interwencyjne i dzielnicowych. Służy nie tylko do ewidencjonowania ilości przemocy domowej lecz przede wszystkim daje możliwość udzielenia pomocy ofiarom nawet w przypadkach, gdy nie są podejmowane dalsze czynności prawne, czyli prowadzenia działań prewencyjnych, które mają na celu zapobieganie eskalacji przemocy. Procedura „Niebieskiej karty” jest istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy w środowisku lokalnym. Motywuje ona również ofiarę przemocy do żądania ochrony swoich praw oraz dostarczania informacji o możliwości uzyskania dalszej pomocy. Posłużenie się tą procedurą w obecności i wobec sprawcy przyczynia się do zmniejszenia jego poczucia bezkarności, co z pewnością ma wpływ na zaniechanie agresywnych działań. Policjantom przeprowadzającym interwencję ułatwia rejestrację wydarzeń i podjętych czynności.

Tabela 12. Komeda Miejska Policji - Procedura „Niebieskie Karty”

Wyszczególnienie	*2009 rok*	*2010 rok*
Liczba interwencji , które zakończyły się „Niebieską Kartą”	222	579
Interwencje - miasto	**128**	**355**
Liczba pokrzywdzonych - ogółem	**379**	**842**
kobiety	215	549
mężczyźni	21	76
małoletni do ukończenia 13 r.ż.	94	160
małoletni od 13-18 lat	49	57
Liczba sprawców przemocy domowej	**223**	**583**
mężczyzn	213	543
kobiet	10	40
nieletni	0	0
Liczba sprawców pod wpływem alkoholu	**140**	**390**
kobiety	3	26
mężczyźni	137	364
nieletni	0	0
Przewiezionych do Izby Wytrzeźwień	**89**	**309**
kobiety	2	20
mężczyźni	87	289
nieletni	0	0
Przewiezionych do Policyjnego Pomieszczenia dla Osób Zatrzymanych do Wytrzeźwienia	**24**	**43**
kobiety	0	0
mężczyźni	24	43
nieletni	0	0
Liczba przypadków udzielenia pomocy medycznej	**4**	**17**
ofierze	3	11
sprawcy	1	6

Wyszczególnienie	*2009 rok*	*2010 rok*
Liczba przesłanych informacji do instytucji	**376**	**1028**
MOPR	170	485
KPiRPA	35	53
placówki służby zdrowia	0	1
organizacji pozarządowej	84	242
innych	87	247

Źródło: Komenda Miejska Policji w Słupsku

1.5. Działalność Samodzielnego Publicznego Psychiatrycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej przy ul. Wojska Polskiego 50.

Samodzielny Publiczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej przy ul. Wojska Polskiego 50 oferuje pomoc psychologiczną dla osób, które mają problemy z powodu nadużywania alkoholu i stosowania przemocy. Zakład proponuje treningi i warsztaty radzenia sobie ze złością, ze stresem oraz rozwoju osobistego).

Tabela 13. Liczba osób uczestniczących w grupie dla sprawców przemocy w 2010 roku

Nazwa grupy	Pacjenci pierwszorazowi	Liczba udzielonych porad	Średnio uczestników w grupie
Grupa dla sprawców przemocy	63	563	8

Źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia SPZOZ w Słupsku

1.6. Informacja dotycząca sprawców przemocy umieszczonych w Izbie Wytrzeźwień w Słupsku

Jedną z głównych przyczyn doprowadzenia i zatrzymania osób nietrzeźwych są awantury domowe.

Tabela 14. Osoby zatrzymane do wytrzeźwienia w wyniku awantur domowych:

Wyszczególnienie	**2009 rok**	**2010 rok**
Liczba zatrzymanych osób	1299	1110

Źródło: Izba Wytrzeźwień w Słupsku

1.7. Informacja dotycząca Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Słupsku.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Słupsku realizując zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w różnych jej formach stale współpracuje z Policją, Sądem, kuratorami sądowymi, pedagogami wszystkich placówek szkolnych, innymi instytucjami i sektorem pozarządowym oraz Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W ramach współpracy w zakresie przeciwdziałania problemowi przemocy domowej, funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Słupsku przekazali do Ośrodka w 2010 roku – 215 zawiadomień o występowaniu przemocy w rodzinie, z czego 90 spraw dotyczyło klientów MOPR-u. Ponadto pracownicy socjalni w 2010 roku sporządzili 29 „Niebieskich Kart". W większości przypadków sprawcami przemocy domowej byli mężczyźni: małżonkowie, konkubenci czy synowie, nadużywający alkoholu bądź też od niego uzależnieni. Współpraca dotyczy poradnictwa, interwencji i wzajemnego wsparcia oraz uzupełniania podejmowanych działań, a także bieżącego monitorowania problemu w środowiskach przez pracowników socjalnych.

Dzieci z rodzin dotkniętych przemocą uczestniczą w zajęciach świetlicowych oraz mają zapewniony udział w zorganizowanych formach wypoczynku, a także dożywianie w stołówkach szkolnych.

1.8. Podsumowanie

Skalę zjawiska przemocy domowej trudno oszacować, ponieważ jest to problem nadal skrzętnie skrywany i bardzo wstydliwy. Osoby, które decydują się szukać pomocy przeważnie stwierdzają, że przemoc w ich rodzinach trwała od kilku lat, zanim przełamały swój strach oraz wstyd aby to ujawnić. Następuje to w momencie, gdy są już bezsilne wobec narastającej agresji oraz gdy zaczynają dostrzegać fakt, iż akty przemocy nie są incydentalne, ale cykliczne oraz trwałe.

Przemoc w rodzinie jest problemem niedetermionowanym kontekstem regionalnym, społecznym, materialnym. Dotyczyć może każdego człowieka, bez względu na wiek, płeć, wykształcenie, czy też status społeczny. Dlatego też przeciwdziałanie przemocy wymaga uwzględnienia wielu aspektów, m.in.: prawnego, psychologicznego, socjalnego, pedagogicznego, etycznego i społecznego. Pozytywne efekty można uzyskać jedynie przy wspólnym zaangażowaniu wielu podmiotów, wyposażonych w konkretne kompetencje. Zjawisko to przez wiele lat było marginalizowane, a podejmowane działania miały jedynie na celu czasowe odizolowanie ofiary od sprawcy. Istnieje zatem potrzeba podejmowania kompleksowych działań skierowanych do ofiar przemocy w rodzinie, jak również osób stosujących przemoc.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Niniejszy program ma służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy i ochronie rodzin zagrożonych przemocą, poprzez tworzenie interdyscyplinarnej strategii działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań w tym zakresie. U podstaw Programu leży:

- **systemowość** - rozwój spójnego i wielopoziomowego systemu przeciwdziałania przemocy opartego na wyspecjalizowanych zasobach instytucjonalnych i ludzkich, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy,
- **interdyscyplinarność** - wspólne działania planowane i wdrażane przez specjalistów reprezentujących różnorodne instytucje i organizacje,
- **kompleksowość** - rozpatrywanie przemocy jako zjawiska złożonego w płaszczyźnie prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej,
- **efektywność -** podejmowanie działań w oparciu o diagnozę problemu na drodze ulepszania współpracy instytucjonalnej w celu poszukiwania skutecznych rozwiązań.

Szerokie ujęcie problemu wyznacza cztery podstawowe kierunki działań, kierowanych do różnych grup odbiorców:

1. **działania uprzedzające**: diagnozujące, informacyjne i edukacyjne, kierowane do ogółu społeczeństwa, a także do osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc,
2. **działania interwencyjne:** opiekuńcze, psychologiczne i terapeutyczne, kierowane do osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące, kierowane do sprawców przemocy w rodzinie,
3. **działania wspierające:** psychologiczne, terapeutyczne, pedagogiczne, prawne i inne kierowane do osób doświadczających przemocy w rodzinie,
4. **korekcyjno-edukacyjne** kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Program odwołuje się do zapisów:

1. ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2007 roku Nr 70 poz. 473 z późn.zm.),
2. ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn.zm.),
3. Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
4. Uchwały Nr L/755/10 Rady Miejskiej w Słupsku z dnia 3 marca 2010 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Słupsku na lata 2010-2018.

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie na terenie miasta Słupska.

Realizację celu głównego zawarto w poszczególnych celach operacyjnych, które odnoszą się do:

1. systematycznego diagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie,
2. postaw społecznych wobec problemu przemocy – podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie,
3. dostępności instytucji i placówek świadczących profesjonalną pomoc w zakresie wspierania osób doświadczających przemocy w rodzinie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej oraz w przerwaniu cyklu przemocy i zapobieganie kolejnym aktom przemocy,
4. współpracy na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy,
5. podnoszenia kompetencji podmiotów zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie,
6. oddziaływania na sprawców przemocy.

IV. REALIZACJA CEŁÓW OPERACYJNYCH:

4.1. CEL 1. **Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie** realizowany będzie poprzez zbieranie informacji dotyczących skali występowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Słupska.

Dane pozyskiwane będą m.in. z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji, sądu, Domu Interwencji Kryzysowej PCK, Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA", Izby Wytrzeźwień.

4.2. CEL 2. **Podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie** realizowany będzie poprzez propagowanie wiedzy o zjawisku przemocy w rodzinie, w tym prowadzenie działań:

1) informacyjnych i edukacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej, m.in. w celu obalania mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie, usprawiedliwiających jej stosowanie,

– wydawanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych,

- organizacja kampanii społecznych, seminariów, konferencji,

2) profilaktycznych w szkołach, placówkach oświatowych, świetlicach oraz innych placówkach dla dzieci i młodzieży.

4.3. CEL 3. **Dostępność instytucji i placówek świadczących profesjonalną pomoc w zakresie wspierania osób doświadczających przemocy w rodzinie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej oraz w przerwaniu cyklu przemocy i zapobieganie kolejnym aktom przemocy:**

1) zapewnienie i stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, poszerzanie różnorodnych form pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc, w tym:
   - udzielanie poradnictwa, konsultacji, pomocy socjalnej, psychologicznej i prawnej przez służby, instytucje i organizacje społeczne,
   - systematyczna realizacja procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie - „Niebieskie karty",
   - prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjny Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA" , w którym udzielana jest m.in. pomoc psychologiczna i prawna,
   - zapewnienie schronienia, pomocy socjalnej, psychologicznej i prawnej poprzez wspieranie działalności Domu Interwencji Kryzysowej PCK,
   - realizacja programów edukacyjnych i terapeutycznych, warsztatów, grup wsparcia.
2) bieżące monitorowanie jakości i skuteczności udzielnej pomocy,
3) prowadzenie działalności informacyjnej dotyczącej możliwości uzyskania pomocy i wsparcia.

4.4. CEL 4. **Współpraca na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy:**

Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

- wyłonienie członków zespołu, w skład którego wchodzić będą przedstawiciele: pomocy społecznej, policji, sądu, prokuratury, oświaty, zdrowia, komisji profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych,
- opracowanie regulaminu działania, określenie zadań i kompetencji,
- utworzenie międzyresortowego systemu informacji dotyczącego występowania przemocy w rodzinie, form oraz skuteczności udzielanej pomocy,
- opracowywanie procedur pomocowych.

4.5. CEL 5. **Podnoszenie kompetencji podmiotów zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie,** poprzez organizację i dofinansowanie szkoleń, warsztatów, konferencji doskonalących umiejętności osób pomagających, w tym specjalistycznych konsultacji m.in. superwizji.

4.6. CEL 6. **Oddziaływania na sprawców przemocy** poprzez wprowadzenie i realizację programów edukacyjno-korekcyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

V. Przewidywane efekty realizacji programu:

1. zmiana postaw społecznych wobec przemocy w rodzinie,
2. wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających osobom doświadczającym przemocy i sprawcom przemocy,
3. rozwój usług pomocowych,
4. spadek liczby przypadków występowania przemocy w rodzinie.

VI. WSPÓŁPRACA W REALIZACJI PROGRAMU:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest zadaniem złożonym. Żadna bowiem instytucja, czy też specjalista działając wyłącznie samodzielnie nie jest w stanie efektywnie zainterweniować w sytuacji przemocy oraz skutecznie pomóc osobom jej doświadczającym. Konieczne jest zatem zaangażowanie i współpraca wielu podmiotów. Przy realizacji niniejszego programu współpracować będą niżej wymienione podmioty:

1. Wydziały i jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Słupsku:
   - Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych,
   - Wydział Oświaty,
   - Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Punkt Informacyjno-Konsultacyjny Pomocy Ofiarom Przemocy „TAMA”),
   - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
   - Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy,
   - Placówka socjalizacyjna „Mój Dom - Moja Przyszłość”,
   - szkoły i placówki oświatowe,
   - Młodzieżowe Centrum Kultury,
   - Słupski Ośrodek Kultury,
   -Miejski Zakład Opieki Zdrowotnej,
2. Komenda Miejska Policji w Słupsku,
3. Sąd Rejonowy i Okręgowy w Słupsku,
4. Prokuratura Rejonowa w Słupsku,
5. Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu Samodzielnego Publicznego Psychiatrycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Słupsku,

6. Organizacje pozarządowe, m.in.:
   - Polski Czerwony Krzyż, prowadzący Dom Interwencji Kryzysowej w Słupsku,
   - Stowarzyszenie Pomocy im. św. Brata Alberta Koło w Słupsku,
   - Stowarzyszenie Pomocy Psychologicznej Dziecku i Rodzinie „KRĄG”,
   - Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii I/Oddział w Słupsku,
   - Biuro Porad Obywatelskich

oraz inne instytucje i organizacje realizujące zadania profilaktyczne i pomocowe, mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

7.1. Źródła finansowania programu:

Zadania Programu finansowane będą:

- w ramach budżetów własnych jednostek realizujących niniejszy program,
- z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – środki na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie corocznie ujmowane będą w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na dany rok,
- ze źródeł zewnętrznych.

7.2. Sposób kontroli realizacji Miejskiego Programu:

Koordynatorem realizacji zadań jest Pełnomocnik Prezydenta Miasta Słupska ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Do zadań koordynatora należy:

- monitorowanie wykonywania zadań poprzez analizę sprawozdań składanych przez podmioty realizujące Program,
- sporządzanie rocznych zbiorczych informacji z realizacji Programu, które będą integralną częścią sprawozdania z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście Słupsku na lata 2010-2018, przedstawianego corocznie Radzie Miejskiej w Słupsku przez Prezydenta Miasta Słupska. Zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane są w ramach Celu Nr 5 „Zapobieganie dysfunkcjom życia społecznego i zmniejszanie ich skutków”, Priorytetu Nr 1 „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”.